

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2568

การศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงใต้ที่เป็นกระแส

ในปี พ.ศ. 2566

A Study of Southern Thai Vocabulary in Popular

Southern Songs in 2023

จริยา ก่อภทสิริกุล^{1*} ดิยานา สันทรน² พิชญ์ สว่างจันทร์³

นุญญา สามะเนียะ⁴ และ กীরกิต จิตสมบุญ⁵

Jariya Kophatthasirikul^{1*}, Diyana Sanron², Pitchaya Swangjan³

Nujyma Sammaniah⁴ and Keerakit Jitsomboon⁵

Received: Feb 24, 2025

Revised: Jul 24, 2025

Accepted: Jul 29, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 โดยคัดเลือกเพลงจากแพลตฟอร์มยูทูบ (YouTube) ภายใต้

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (Faculty of Humanities and Social Science, Songkhla Rajabhat University) Email: jariya.no@sku.ac.th

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (Faculty of Humanities and Social Science, Songkhla Rajabhat University) Email: 644301040@parichat.sku.ac.th

³ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (Faculty of Humanities and Social Science, Songkhla Rajabhat University) Email: 644301046@parichat.sku.ac.th

⁴ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (Faculty of Humanities and Social Science, Songkhla Rajabhat University) Email: 644301022@parichat.sku.ac.th

⁵ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (Faculty of Humanities and Social Science, Songkhla Rajabhat University) Email: keerakit.ch@sku.ac.th

คำค้นหาคำว่า “เพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566” “เพลงใต้อยอดนิยมในปี 2566” และ “เพลงใต้ติดกระแส 2566” ศึกษาทุกเพลง (ไม่นับเพลงซ้ำ) รวมทั้งสิ้น 52 เพลง วิเคราะห์ด้วยแนวทางการจำแนกชนิดของคำโดยใช้เกณฑ์ความหมายของพระยาอุปกิตศิลปสาร ผลการวิจัยพบว่า มีคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงจำนวนทั้งหมด 177 คำ แบ่งได้เป็น 4 ชนิดคำ ได้แก่ คำวิเศษณ์ ปรากฏการใช้มากที่สุด พบจำนวน 65 คำ รองลงมาคำนาม พบจำนวน 62 คำ คำกริยาพบจำนวน 48 คำ และคำสรรพนาม ใช้น้อยที่สุด พบเพียงจำนวน 3 คำ อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ทำให้เห็นว่า คำศัพท์ส่วนใหญ่ในเพลงใต้จะเป็นวิเศษณ์ แสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์เป็นชนิดคำที่ทำให้เห็นลักษณะสำคัญของความเป็นคนใต้และสะท้อนวิถีชีวิตแบบภาคใต้ได้ชัดเจนที่สุด

คำสำคัญ: คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ เพลงใต้ที่เป็นกระแส การใช้คำศัพท์

Abstract

This study aimed to examine Southern Thai vocabulary that became popular in 2023. Songs were selected from the YouTube platform using the search terms “popular Southern songs in 2023,” “top Southern songs 2023,” and “trending Southern songs 2023.” All unique songs were included, resulting in a total of 52 songs for analysis. The vocabulary was analyzed according to word classes using the semantic criteria of Phraya Upakit Silpasarn. The findings revealed a total of 177 Southern Thai vocabulary items from the songs, classified into four-word classes. Adjectives appeared most frequently, with 65 items; followed by nouns, with 62 items; verbs, with 48 items; and pronouns, the least frequent, with only 3 items. This study also

indicated that adjectives dominate Southern Thai song lyrics, highlighting that adjectives most clearly reflect distinctive characteristics of Southern people and portray the southern way of life.

Keywords: Southern Thai Dialect Vocabulary, Popular Southern Songs, The Use of Vocabulary

1. บทนำ

ในปัจจุบันการประพันธ์บทเพลงมีความหลากหลายและความน่าสนใจแตกต่างกันไป เพลงทุกเพลงที่ได้ประพันธ์ขึ้นมามีความตั้งใจของผู้ประพันธ์ เพื่อต้องการจะสื่อสารบางสิ่งบางอย่างให้แก่ผู้ฟัง เพื่อให้รู้ว่าเพลงไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังสะท้อนเอกลักษณ์ แสดงตัวตน ให้ข้อคิด และอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมเอาไว้

ผู้คนสามารถฟังเพลงได้ในหลากหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นช่องทางวิทยุ ยูทูบ (YouTube) ดิกต็อก (TikTok) สפוטיפาย (Spotify) เป็นต้น ซึ่งเพลงที่กำลังเป็นกระแสหรือได้รับความนิยมสามารถดูได้จากจำนวนการเข้าชมที่มีจำนวนมากของแต่ละช่องทาง ในปัจจุบันเพลงที่เป็นกระแสไม่ได้จำกัดอยู่ในเฉพาะกลุ่มเพลงที่ร้องด้วยภาษาไทยมาตรฐาน แต่มีเพลงที่ร้องด้วยภาษาถิ่นและได้รับความนิยมเป็นวงกว้างอยู่หลากหลายเพลง ซึ่งเพลงในแต่ละภูมิภาคก็มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นกลวิธีในการแต่ง กลวิธีในการถ่ายทอดความคิดความรู้สึก ถ้อยคำภาษาหรือสำเนียงในการขับร้อง ทุกเพลงล้วนสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว

เป็นที่น่าสังเกตว่าในปัจจุบันเพลงที่ถูกถ่ายทอดด้วยภาษาถิ่นก็สามารถเป็นเพลงในกระแสหรือได้รับความนิยมอย่างล้นหลามได้เช่นกัน โดยไม่ได้รับฟังแค่เฉพาะผู้พูดภาษาถิ่นเดียวกันเท่านั้น แต่ยังเป็นความนิยมของคนเกือบทั้งประเทศ เช่น เพลงมหาลัยวู้วชน ของวงพัทลุง ซึ่งมียอดการดูถึง 299 ล้านครั้ง (ข้อมูล ณ

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568) หรือเพลงชวนน้องล่องใต้ (ชวนน้องเที่ยวใต้) ขับร้องโดยเนห์ ราเชนทร์ และกล้วย แสตมป์ มียอดการดูถึง 77 ล้านครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568)

เห็นได้ชัดว่าเพลงใต้ก็ถือเป็นบทเพลงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่น่าสนใจทั้งสำเนียงภาษา การใช้คำศัพท์ และเนื้อหาที่ถ่ายทอดวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประเพณี หรือวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างการใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลง “พี่บ่าวน้องสาวสวยหม้าย” ของศิลปินแอน สุนิสา

“...ว่าถูกใจน้องจังเห็นดั่งเดินโด่งมาแต่ไกลพี่เป็นคนทีไหนนครศรีหรือเปล่า.....”

(เพลงพี่บ่าวน้องสาวสวยหม้าย ศิลปินแอน สุนิสา)

คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในเพลงนี้ คือคำว่า ดั่ง “สันจุมูก” และ เดิน “เธอหรือคุณ” จากเนื้อเพลงหมายถึง ถูกใจน้องจังเห็นสันจุมูกคุณโด่งมาแต่ไกล พี่เป็นคนทีไหนจังหวัดนครศรีธรรมราชหรือเปล่า

คำศัพท์ ดั่ง หมายถึง “สันจุมูก” เป็นคำนามศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้ คนใต้ส่วนใหญ่มักจะมีสันจุมูกที่สูงโด่งเป็นเอกลักษณ์ สะท้อนถึงความหล่อเหลาของผู้ชายคนใด ยิ่งไปกว่านั้น คำว่า ดั่ง ยังปรากฏเป็นศัพท์ปฎิภาคร่วมกับภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นอีสานแต่ไม่ปรากฏในภาษาไทยมาตรฐาน ส่วนคำว่า เดิน “เธอหรือคุณ” เป็นคำสรรพนามที่ใช้เรียกบุคคลที่สองเป็นศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้ ซึ่งภาษาไทยถิ่นใต้มีลักษณะที่ทวนส้นตัดคำ ขาดหางเสียง จนบางครั้งชาวต่างถิ่นรู้สึกว่าคนไทยถิ่นใต้มีนิสัยโผงผาง และหยาบกระด้างและไม่ค่อยมีสัมมาคารวะ ทั้ง ๆ ที่ลักษณะดังกล่าวนี้มีได้เป็นเจตนาของผู้พูดหรือผู้ใช้ภาษาแต่อย่างใด (Thongchuay, 1993)

จากการสังเกตการใช้คำศัพท์ในเพลงใต้ โดยเฉพาะเพลงใต้ที่เป็นกระแส มักจะมีคำศัพท์เฉพาะถิ่น สำนวนภาษา หรือท่วงทำนองที่น่าสนใจในการประกอบสร้างเพลง ดังงานวิจัยของวัชรนันท์ ชูทัพ (Chuthap, 2023) ที่ได้ศึกษาบทเพลง

"ชวนน้องล่องใต้" ได้นำเสนอว่า การใช้คำ สำนวนถิ่นใต้ ท่วงทำนองของกลองมโนราห์ สถานที่ท่องเที่ยว ประเพณีพื้นบ้าน และอุปนิสัยของคนพื้นถิ่นมาประกอบสร้างเป็นเนื้อหาและท่วงทำนองเพลง จึงส่งผลให้เพลงได้รับความนิยมอย่างมาก

บทเพลงเป็นแหล่งคลังข้อมูลคำศัพท์ภาษาถิ่น นอกจากจะเป็นที่แหล่งสะสม (linguistic resource) ทางภาษาแล้ว ยังเป็นแหล่งกระจายคลังคำศัพท์ถิ่นใต้ไปสู่สังคมกว้างผ่านบทเพลงและผ่านสื่อ โดยเฉพาะสื่อสมัยใหม่ ทำให้ผู้วิจัยสนใจว่าจะมีศัพท์ลักษณะใดที่ปรากฏเป็นแหล่งสะสมทางภาษาถิ่นใต้ในบทเพลงได้บ้าง และศัพท์เหล่านั้นบ่งชี้อัตลักษณ์ความเป็นถิ่นใต้อย่างไร ผู้วิจัยจึงศึกษาการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 ซึ่งบทเพลงน่าจะเป็นแหล่งรวบรวมคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่น่าสนใจไว้มากมาย โดยคำศัพท์ดังกล่าวจะปรากฏการใช้ในลักษณะใด มีความหมายตามบริบทเช่นไร และสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นภาษาไทยถิ่นใต้ได้หรือไม่อย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566

3. วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่องการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 มีวิธีการศึกษางานวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 คัดเลือกเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 จากแพลตฟอร์มยูทูป (YouTube) โดยพิมพ์กำหนดคำค้นหว่า “เพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566” “เพลงใต้ยอดนิยมในปี 2566” “เพลงใต้ติดกระแส 2566” ในแต่ละคำค้นจะคัดเฉพาะคลิปวิดีโอที่เป็นคลิปการรวมเพลงใต้ ซึ่งพบทั้งหมด 32 คลิป ผู้วิจัยเลือกทุกเพลงที่เป็นเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 โดยไม่นับเพลงที่ซ้ำกัน

ปรากฏว่ามีจำนวนเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 ทั้งสิ้น 52 เพลง ผู้วิจัยสนใจเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าว มีบทเพลงที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากหลายเพลง และบทเพลงส่วนใหญ่จะสะท้อนภาษาและวัฒนธรรมของภาคใต้ เช่น เพลง "ชวนน้องล่องใต้" "สันละกะยา" ทั้งสองเพลงมียอดการเข้าชมมากถึง 77 ล้านครั้ง หรือ "เพลงแม่เฒ่าเหอ" ที่มียอดการเข้าชมจำนวน 60 ล้านครั้ง อย่างไรก็ตามการกำหนดปีดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาของการทำวิจัยในครั้งนี้ด้วย

3.2 คัดเลือกคำศัพท์ที่เป็นภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 ด้วยการกำหนดเกณฑ์เพื่อคัดเลือกคำศัพท์ ดังนี้

3.2.1 การคัดเลือกคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ผู้วิจัยคัดเลือกคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่รู้จักในเบื้องต้นโดยใช้เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงทางเสียงและเกณฑ์ความแตกต่างของคำศัพท์

3.2.2 นำเพลงทั้ง 52 เพลง ไปสอบถามนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ชื่นชอบเพลงใต้ทั้ง 52 เพลง และเป็นผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้เป็นภาษาแม่ ทั้งเพศชายและเพศหญิงรวมจำนวน 3 คน เพื่อให้ระบุคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในเพลงพร้อมกับให้อธิบายความหมายของคำศัพท์ดังกล่าว

3.2.3 นำคำศัพท์ที่น่าสงสัยว่าจะเป็นภาษาไทยถิ่นใต้ หรือเป็นคำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ผู้วิจัยไม่รู้จักและไม่สามารถระบุความหมายที่ชัดเจนได้ ไปตรวจสอบกับที่ศิลปินนักร้องที่พูดภาษาไทยถิ่นใต้เป็นภาษาแม่ ซึ่งเป็นศิลปินนักร้องที่เป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาจำนวน 2 คน คือ เบส ขวหวานกับบุษมิ ป่าบอน ซึ่งเป็นนักศึกษาศิษย์เก่าหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความหมายของศัพท์ภาษาถิ่นใต้โดยอาศัยการจำกัดความของกลุ่มผู้รับสารที่เป็นกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นผู้ฟังเพลง

เป็นหลัก แต่ไม่อาจครอบคลุมความหมายของศัพท์สำหรับผู้รับสารต่างกลุ่มหรือต่างบริบทออกไป

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความสอดคล้องและความถูกต้องของข้อมูล พบว่ามีคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งสิ้น 177 คำ (โดยไม่นับคำซ้ำ ทั้งในเพลงเดียวกันและต่างเพลง)

3.3 วิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ทั้ง 177 คำ ด้วยแนวทางการจำแนกชนิดของคำโดยใช้เกณฑ์ความหมายของพระยาอุปกิตศิลปสาร (Upakitsinlapasan, Phraya, 1981)

4. แนวคิดที่ใช้: การวิเคราะห์ภาษาตามแนวไวยากรณ์ดั้งเดิม

พระยาอุปกิตศิลปสาร (Upakitsinlapasan, Phraya, 1981) ได้นำเสนอการวิเคราะห์ภาษาตามแนวไวยากรณ์ดั้งเดิม (Traditional grammar) ในส่วนของการจำแนกชนิดคำไว้เป็นสาระสำคัญคือ การจำแนกคำออกเป็นชนิดต่าง ๆ นั้น พระยาอุปกิตศิลปสารได้ใช้เกณฑ์การจำแนกชนิดของคำหลายเกณฑ์ กล่าวคือในการพิจารณาว่าคำใดเป็นคำนาม คำกริยา หรือคำอุทาน จะใช้เกณฑ์ความหมาย (อรรถศาสตร์) ส่วนคำสรรพนาม คำวิเศษณ์ คำบุพบท และคำสันธานใช้เกณฑ์หน้าที่หรือมีความสัมพันธ์กับคำอื่นประโยค (วากยสัมพันธ์) การใช้หลายเกณฑ์เพื่อจำแนกชนิดของคำเช่นนี้เป็นลักษณะของการวิเคราะห์ภาษาตามแนวไวยากรณ์ดั้งเดิม

จากแนวทางข้างต้น พระยาอุปกิตศิลปสารได้จำแนกคำออกเป็นชนิดต่าง ๆ 7 ชนิด (Jinlert, 2016) ไว้ดังนี้

1. คำนาม เป็นคำบอกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
2. คำสรรพนาม เป็นคำใช้แทนชื่อต่าง ๆ
3. คำกริยา เป็นคำบอกอาการของคน สัตว์ สิ่งของ
4. คำวิเศษณ์ เป็นคำประกอบคำอื่นให้มีความต่างออกไป
5. คำบุพบท เป็นคำสำหรับนำหน้านามและสรรพนาม

6. คำสันธาน เป็นคำเชื่อมคำหรือความให้ติดต่อกัน

7. คำอุทาน เป็นคำบอกเสียงต่าง ๆ

ผู้วิจัยใช้แนวคิดดังกล่าวในการวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ในเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 เนื่องจากแนวทางการวิเคราะห์สามารถจำแนกได้ทั้งชนิดคำหมวดใหญ่ 7 ชนิดคำ และแต่ละหมวดใหญ่สามารถจำแนกหมวดย่อยได้อย่างละเอียด ทั้งการจำแนกด้วยเกณฑ์ความหมายและการจำแนกด้วยเกณฑ์หน้าที่ ยิ่งไปกว่านั้น การวิเคราะห์ชนิดคำด้วยไวยากรณ์ดั้งเดิมของพระยาอุปกิตศิลปสารยังเป็นแนวทางการวิเคราะห์ชนิดคำที่เหมาะสมกับทุกบริบทและเป็นแนวคิดพื้นฐานสำหรับผู้สนใจศึกษาภาษาด้วยแนวทางภาษาศาสตร์อีกด้วย

5. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ในเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 พบว่า มีคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จำนวน 177 คำ เมื่อนำคำมาวิเคราะห์ตามแนวไวยากรณ์ดั้งเดิม (Traditional grammar) สามารถแบ่งชนิดคำออกเป็น 4 ชนิดคำ คือ 1. คำนาม 2. คำสรรพนาม 3. คำกริยา และ 4. คำวิเศษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

5.1 คำนาม คือ คำบอกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ เป็นคำที่ใช้เรียกคำจำพวกหนึ่งที่บอกชื่อของสิ่งที่มีรูป เช่น คน สัตว์ บ้านเมือง เป็นต้น หรือของสิ่งที่ไม่มียูปร่าง เช่น เวลา อายุ อำนาจ เป็นต้น จากผลการศึกษาผู้วิจัยพบว่าคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ที่ปรากฏในบทเพลงที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 ที่เป็นคำนามพบจำนวน 62 คำ แบ่งได้เป็น 12 ประเภท คือ คำนามบอกวัน คำนามบอกเวลา คำนามบอกสถานที่ คำนามบอกพืช คำนามบอกเครือญาติ คำนามบอกเกี่ยวกับบุคคล และคำนามบอกค่าน้ำหนักบุคคล คำนามบอกสิ่งของเครื่องใช้ คำนามบอกชื่ออาหาร คำนามบอกอวัยวะ คำนามบอกประเพณี และวัฒนธรรม คำนามบอกลักษณะนาม และคำนามบอกอาชีพ ดังรายละเอียดดังนี้

5.1.1 คำนามบอกวัน คือ คำที่ใช้เรียกวินในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต คำนามบอกวันจะช่วยให้การระบุเวลาและทำให้การสื่อสารเกี่ยวกับวันที่ชัดเจนมากขึ้น เช่น คำว่า แรกวา ‘เมื่อวาน’ กับ ต่อเช้า ‘พรุ่งนี้’

ตัวอย่างคำว่า แรกวา ‘เมื่อวาน’

“แต่แรกวาอาการหนักน้ำสั๊กเอายามาให้เห็นเลือดสีส้มสีส้มทั้งเพ”

(เพลงแม่เฒ่าเหอ ศิลปินอิสระ ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “แรกวา” หมายถึง เมื่อวาน จากเนื้อเพลงหมายถึง เมื่อวานอาการหนัก น้ำสั๊กเอายามาให้เป็นเม็ดสีส้ม ๆ ทั้งหมด

5.1.2 คำนามบอกเวลา คือ คำนามที่ใช้เพื่อระบุหรือบ่งชี้ช่วงเวลาหรือเวลาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้การสื่อสารเกี่ยวกับเวลาเป็นไปอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย จะใช้เรียกช่วงเวลาในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ตั้งแต่เที่ยงคืนถึงเที่ยงคืนของอีกวัน เช่น ทวางนี้ “ระยะนี้ ช่วงนี้ หรือตอนนี้” หวันซัย “เวลาเย็นหรือตอนเย็น” ไหวเครง “เดี๋ยวนี้” หัวเช้า “เวลาเช้าหรือช่วงเช้า” และ หวันบ้าย ๆ “เวลาบ่ายหรือช่วงบ่าย”

ตัวอย่างคำว่า ไหวเครง “เดี๋ยวนี้”

“ไสรแค่ลืมนักง่าย สัญญากันไว้ไหวเครง ไม่เหมือนแต่ก่อน แผลงไหรเชื่อได้”

(เพลงไสรไม่รักเด็กได้ ศิลปินมอส ขจรจารุกุล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ไหวเครง” หมายถึง เดี๋ยวนี้ จะใช้พูดในเขตภาคใต้ตอนบน เช่น สุราษฎร์ธานี ชุมพร เป็นต้น จากเนื้อเพลงหมายถึง ทำไมไม่รักเด็กได้เธอก็เป็นคนได้ทำไมลืมนักง่ายสัญญากันไว้เดี๋ยวนี้นี้ไม่เหมือนเมื่อก่อนพูดอะไรก็เชื่อถือได้

5.1.3 คำนามบอกสถานที่ คือ คำที่ใช้เรียกชื่อของสถานที่ต่าง ๆ ที่ผู้คนอาศัยอยู่ร่วมกัน ซึ่งช่วยให้การสื่อสารเกี่ยวกับตำแหน่งหรือที่ตั้งเป็นไปอย่างชัดเจน เช่น ชายไฟ “ข้างครัวบ้าน” หนา “ขนาบ กระต้อม” และ หวันอกขาน

“พื้นที่นอกระเบียง” **ตลาดนัด** “ตลาดนัด” หราง “คุค ตะราง” ปลายแดนด้าม
ขวาน “สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” เมืองสะตอ “ภาคใต้” และ เมืองใต้
“ภาคใต้”

ตัวอย่างคำว่า **ชายไฟ** “ชายครัวเรือน”

“น้ำซุบลูกอีก ลอกอชายไฟ ลวกผักกินได้ ปลุกไว้รอบเรือน”

(เพลงชนบท ศิลปินเสื้อลอมเล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ชายไฟ” หมายถึง
ข้างครัวบ้าน ซึ่งคำว่า ไฟ ในที่นี่มีความหมายอ้างอิง การก่อไฟเพื่อหุงข้าวหรือ
ทำกับข้าว ซึ่งสถานที่ในบ้านที่จะใช้สำหรับหุงข้าวหรือทำกับข้าวก็คือบริเวณครัว
ของบ้าน ดังนั้น ชายไฟ จึงกล่าวถึง บริเวณข้าง ๆ หรือรอบ ๆ ครัวบ้าน จาก
เนื้อเพลงหมายถึง น้ำพริกลูกมะอีก มะละกอต้อยู่ข้างครัวบ้าน ผักลวกที่ปลุกไว้
รอบบ้านนำมารับประทานได้

ตัวอย่างคำว่า **ตลาดนัด** “ตลาดนัด”

“น้องต้องทนพี่บ่อย่าชวนไปเดินห้าง หัดเดินบ้าง **ตลาดนัด**เปิด
ท้าย”

(เพลงพี่จันทนได้หม้าย ศิลปินเจมส์ พีรพัฒน์)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ตลาดนัด”
หมายถึง ตลาดนัด เป็นตลาดจรที่ไม่มีที่ตั้งถาวรและไม่ขายทุกวันเหมือนตลาด
ประจำท้องที่ ที่ใช้คำว่า นัด หมายถึง การนัดหมายกันระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายว่า
วันนั้นของทุกสัปดาห์หรือของทุกเดือนจะมาซื้อมาเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้ากันบริเวณนี้
จากเนื้อเพลงหมายถึง เพราะพี่มีฐานะยากจนน้องจึงต้องทนอย่าชวนไปเดิน
ห้างสรรพสินค้าฝึกเดินตลาดนัดบ้าง

ตัวอย่างคำว่า **ปลายแดนด้ามขวาน** “สามจังหวัดชายแดนภาคใต้”

“โลโซตัวดำเด็กบ้าน ๆ **ปลายแดนด้ามขวาน**อยากมีรักสักที ไม่รู้
ทำพริอดี”

(เพลงรักพี่ตะน้อง ศิลปินเป็นหนึ่ง)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ปลายแดนด้ามขวาน” หมายถึง สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เพราะสามจังหวัดนี้อยู่ในพื้นที่ใต้สุดของภาคใต้ จึงเป็นที่มาของคำเรียกปลายแดนด้ามขวาน จากเนื้อเพลงหมายถึง เด็กใต้ตัวดำธรรมดาอยากมีความรักสักครั้งแต่ไม่รู้จะทำอย่างไร

5.1.4 คำนามบอกพืช คือ คำนามที่ใช้เพื่อระบุหรือบ่งชี้ชนิดของพืชต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงพืชที่ใช้ในการบริโภค พืชที่มีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และพืชที่มีความสวยงาม เช่น ลูกเชืออ้อร้อ “มะเชือเปราะ” ลูกเนียง “ลูกเนียง” ลูกตอ “สะตอ” และ ใบพ้อ “ใบกระพ้อ”

ตัวอย่างคำว่า ลูกเชืออ้อร้อ “มะเชือตอแหล”

“มีลูกเนียงลูกตอ ลูกเชืออ้อร้อให้น้องได้ชิมพี่เป็นคนได้รักใคร่รักจริง”

(เพลงรักพี่ได้หม้าย ศิลปินมอส ขจรจารุกุล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ลูกเชืออ้อร้อ” หมายถึง มะเชือตอแหล เป็นมะเชือที่มีขนาดเล็กกว่ามะเชือเปราะ ออกดอกเยาะมีผลเร็ว จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้คนใต้เรียกว่า ลูกเชืออ้อร้อ เพราะคำว่า อ้อร้อ เปรียบเหมือนเด็กสาวที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับวัย จากเนื้อเพลงหมายถึง มีลูกเนียงสะตอมะเชือตอแหลให้น้องได้ชิมพี่เป็นคนได้รักใคร่รักจริงและจะไม่ทิ้งให้น้องต้องเสียใจ

5.1.5 คำนามเครือญาติ คือ คำนามที่ใช้เพื่อระบุความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างบุคคล เช่น แม่เฒ่า “ยาย” กับ พ่อเฒ่า “ตา”

ตัวอย่างคำว่า แม่เฒ่า “ยาย”

“แม่เฒ่าเหอ ไอบัวมันสุบยากับไม้ไผ่แล้วไขไผ่ไหร”

(เพลงแม่เฒ่าเหอ ศิลปินธีเดช ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “แม่เฒ่า” หมายถึง ยาย เป็นคำที่คนใต้ใช้เรียกแม่ของแม่ จากเนื้อเพลงหมายถึง คุณยาย หลานชายดูดยากกับไม้ไผ่แล้วไข่อะไรไม่รู้เห็นกินแต่ยาแก้ไอ

5.1.6 คำนามบอกเกี่ยวกับบุคคล และคำนามบอกคำนำหน้าบุคคล คือ คำที่ใช้เรียกแทนชื่อบุคคลและคำที่ใช้นำหน้าบุคคล ใช้เรียกบุคคลเพื่อแบ่งชี้ตำแหน่งหรือความสัมพันธ์ ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

5.1.6.1 คำนามบอกเกี่ยวกับบุคคล เช่น เด็กเลี้ยงวัว “คนที่เลี้ยงวัวชน” วัยรุ่นพ่วงข้าง “วัยรุ่นชนัยน์ท่ามาหากิน” เด็กใต้เถื่อน “คนใต้ที่หน้าตานักเลงแต่จริงใจ” เด็กเดินดิน “คนใต้ทั่วไปที่ไม่ได้ร่ำรวย” และ คนเมือง “คนใต้ที่อยู่ในเขตเมืองไม่ได้อยู่ในเขตชนบท”

ตัวอย่างคำว่า วัยรุ่นพ่วงข้าง “วัยรุ่นชนัยน์ท่ามาหากิน”

“ไปไหนน้องไปได้เพ ชื่นบกกลงเลได้เพบาย ๆ สไตร์วัยรุ่นพ่วงข้าง ขับทุกน้ายาง”

(เพลงรักแลสักทิด ศิลปิน้องนุ้ยจ๋า)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “วัยรุ่นพ่วงข้าง” หมายถึง วัยรุ่นชนัยน์ท่ามาหากิน เพราะคนใต้นิยมใช้รถพ่วงข้างหรือรถสามล้อในการทำมาหากิน ไม่ว่าจะเป็น การบรรทุกทุกน้ายางพารา การบรรทุกผลไม้สด เป็นต้น จากเนื้อเพลงหมายถึง ไปไหนน้องไปได้หมดจะชื่นบกหรือทะเลได้หมดสบาย ๆ สไตร์วัยรุ่นชนัยน์ท่ามาหากินขับบรรทุกทุกน้ายางพาราไม่เคยวุ่นวาย

5.1.6.2 คำนามบอกคำนำหน้าบุคคล เช่น พี่หลวง “พี่ชาย” โหมเรา “พวกเรา” และ โหมเด็ก “แฟน

ตัวอย่างคำว่า พี่หลวง “พี่ชาย”

“อายุยังน้อย อย่าทำเป็นหัวเพราะพี่หลวงเฒ่ามาก่อนสุ”

(เพลงแกงหรั่ง ศิลปินีเดซ ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “พี่หลวง” หมายถึง พี่ชาย เป็นคำที่คนใต้ใช้เรียกชายหนุ่มที่ผ่านการบวชและสึกมาแล้วที่มี

อายุคราวพี่ หรือมีศักดิ์เสมอพี่ จากเนื้อเพลงหมายถึง อายุยังน้อยอย่าทำเป็นหัว เพราะพี่ชายผ่านประสบการณ์มาก่อนพวกเธอ

5.1.6.3 คำนามบอกคำนำหน้าบุคคลที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ไอ้”
เช่น ไ้บ่าว “เด็กหนุ่ม” ไ้ไซ้ “เด็กผู้ชาย” ไ้หมูเขียวตัน “วัยรุ่นผู้ชาย” และ ไ้หนุ่มสะตอ “ผู้ชายที่เป็นคนไ้”

ตัวอย่างคำว่า ไ้บ่าว “หนุ่ม, เด็กหนุ่ม”

“แม่เฒ่าเหอ ไ้บาวมันสูบก๊ากับไม้ไผ่แล้วไซ้ ไ้ไ้ไหน ไ้ไ้ไหน
กินแต่ยาแก้ไอ”

(เพลงแม่เฒ่าเหอ ศิลปินอิสระ ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “ไ้บาว” หมายถึง หนุ่ม, เด็กหนุ่ม เป็นคำที่คนไ้ไซ้เรียกลูกหลานของตน จากเนื้อเพลงหมายถึง คุณยาย หลานชายดูยากกับไม้ไผ่แล้วไซ้อะไรไม่รู้เห็นกินแต่ยาแก้ไอ

5.1.7 คำนามบอกสิ่งของเครื่องใช้ คือ คำที่ใช้เรียกชื่อของสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อระบุหรือบ่งชี้สิ่งของหรือเครื่องใช้ที่มีการใช้งานในชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถแบ่งได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

5.1.7.1 คำนามบอกสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้ในครัวเรือน

พบจำนวน 2 คำคือ เหล็กไฟ “ไม้ขีดไฟ” กับ เกียงตุง “ตะเกียง”

ตัวอย่างคำว่า เหล็กไฟ “ไม้ขีดไฟ”

“เอายามาให้เห็นเล็ดสีส้มสีส้มทั้งเพ เห็นแกเอา เหล็กไฟลอน ลน
ลนลน”

(เพลงแม่เฒ่าเหอ ศิลปินอิสระ ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “เหล็กไฟ” หมายถึง เครื่องขีดไฟ เหล็กไฟหรือเหล็กไคว ในสมัยก่อนคนไ้เรียกว่า เหล็กไฟตบ (เหล็กไฟตบ) โดยนำเขาคาย หรือไม้ประเกาเนื้อแข็ง เนียน สะเอียด เช่น ไม้ค่าง ไม้รักเขา มาประกอบกันขึ้นเป็นเครื่องมือสำหรับจุดไฟในยุคแรกจนถึงปัจจุบัน เทคโนโลยีที่ทันสมัยเปลี่ยนจากปุ๋ยเต่าร้างมาเป็นแก๊ส แม้กรรมวิธีการจุดจะเปลี่ยนจากตบมา

เป็นป๊อบ คนใต้วงพื้นที่ก็ยังคงเรียกว่า แห่ล็กไคว (แห่ล็กไฟ) หรือไควบ๊อบ (ไฟบ๊อบ) จากเนื้อเพลงหมายถึง แต่เมื่อวานอาการหนักน้ำส็กเอายามาให้เห็นเม็ดสีส้มส้มทั้งหมดเห็นเขาเอาเครื่องชดไฟลอน

5.1.7.2 คำนามบอกลีงของเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย

เช่น ผ้าซุบ “ผ้าขาวม้า” เกงยีนส์ล๊วย “กางเกงยีนส์ล๊วย” เกงเล “กางเกงขาวเล” บิ๊กอี “กางเกงยีนส์ล๊วยรุ่นบิ๊กอี” เกือกข้างดาว “รองเท้าแตะยี่ห้อข้างดาว” และ เสื้อดุมมุก “เสื้อเชิ้ตแขนยาวมีกระดุมเป็นมุก”

ตัวอย่างคำว่า บิ๊กอี “กางเกงยีนส์ล๊วยบิ๊กอี”

“ใส่บิ๊กอีผ้าด้านทำพอได้ นอนจนถึงหัวนัยไม่ไปเรียน”

(เพลงสุดยอดทางพร้าว ศิลปินซี ดาหลา)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “บิ๊กอี” หมายถึง กางเกงยีนส์ล๊วยบิ๊กอี เป็นกางเกงยีนส์ที่ได้รับความนิยมมาอย่างยาวนานจนถึงปัจจุบัน จากเนื้อเพลงหมายถึง ใส่กางเกงยีนส์ล๊วยบิ๊กอีผ้าด้านพอคู่ได้ นอนจนถึงตอนเย็นไม่ไปเรียน

ตัวอย่างคำว่า เกือกข้างดาว “รองเท้าแตะข้างดาว”

“ใส่เกือกข้างดาวผมยาวถึงหลังฟังเพลงเพื่อชีวิต”

(เพลงเด็กใต้ไว้ย ศิลปินวุฒิ ป่าบอน พาราฮัท)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “เกือกข้างดาว” หมายถึง รองเท้าแตะข้างดาว เป็นรองเท้าที่นิยมกันมาอย่างยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ขึ้นชื่อเรื่องความยืดหยุ่นและทนทาน จากเนื้อเพลงหมายถึง ใส่รองเท้าแตะข้างดาว ผมยาวถึงหลังฟังเพลงเพื่อชีวิต

5.1.7.3 คำนามบอกลีงของเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับยานพาหนะ

เช่น คำว่า รถพ่วงร้าย “รถสามล้อสภาพเก่า”

ตัวอย่างคำว่า รถพ่วงร้าย “รถสามล้อสภาพเก่า”

“ก็มีแค่รถพ่วงร้าย เธอคงอายุถ้าซ้อนท้ายพี่ไม่ได้มีไอโฟนจอสี่ เธอคงรับไม่ได้”

(เพลงที่จนทนได้หม้าย ศิลปินเจมส์ ธีรพัฒน์)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “รถพ่วงร้าย” หมายถึง รถสามล้อสภาพเก่า คนได้ใช้กล่าวถึงรถมอเตอร์ไซค์ที่การต่อพ่วงข้างด้วยล้อเพิ่มขึ้นมาหนึ่งล้อรวมเป็นสามล้อ ซึ่งมีสภาพเก่าผ่านการใช้งานมานาน รถพ่วงเป็นยานพาหนะที่นิยมในอาชีพแม่ค้า เกษตรกร เพราะต้องใช้ขนส่งสินค้าและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในปริมาณมาก จากเนื้อเพลงหมายถึง ก็มีแต่รถสามล้อสภาพเก่าเธอคงอยากรถนั่งซ้อนท้ายพี่ไม่ได้มีไอโฟนเธอคงรับไม่ได้

5.1.7.4 คำนามบอกสิ่งของเครื่องใช้ทั่วไป เช่น คำว่า เบี้ย “เงินสำหรับใช้จ่าย” ยาเส้น “ยาเส้นสำหรับสูบ” ยาขาว “บุหรี่” ตางค์ “สตางค์ หรือเงินสำหรับใช้จ่าย” และ เครื่องไฟ “เครื่องเสียง”

ตัวอย่างคำว่า ยาขาว “บุหรี่”

“อย่าเที่ยวตีกตึกอย่าเที่ยวนั่งมิกเหล้า ยาเส้น ยาขาว สาวสาว มาเที่ยวล่อ”

(เพลงจดหมายของแม่ ศิลปินชัย คนสองเล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ยาขาว” หมายถึง บุหรี่ เนื่องจากบุหรี่ยังมีลักษณะเป็นทรงกระบอกห่อด้วยกระดาษสีขาว ภายในบรรจุด้วยใบยาสูบคนได้จึงเรียกบุหรี่ว่า ยาขาวตามสีของกระดาษที่นำมาห่อใบยาสูบ จากเนื้อเพลงหมายถึง ตากับยายที่ซรากำลังวังชาก็ถดถอยไม่แข็งแรงอย่าเที่ยวตีก ๆ ไปนั่งดื่มเหล้ายาเส้นบุหรี่ยาขาว ๆ ไปหลอกล่อ

5.1.8 คำนามบอกชื่ออาหาร คือ คำที่ใช้เรียกชื่อของอาหารทุกประเภท เพื่อระบุหรือบ่งชี้ชนิดของอาหารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอาหารคาว อาหารหวาน และเครื่องดื่ม เช่น คำว่า น้ำซุบ “น้ำพริก” แกงพุงปลา “แกงไตปลา” แกงส้ม “แกงเหลือง” แกงน้ำเคย “แกงไตปลา” พองลา “ขนมข้าวพองและขนมลา” และ น้ำหวาน “น้ำตาลเมา”

ตัวอย่างคำว่า **น้ำซุบ** “น้ำพริก”

“คนอยู่ทางนี้มันรู้สึกเหงาคิดถึงกับข้าว**น้ำซุบ**แกงเลียง”

(เพลงอยากหลบปักชได้ ศิลปินอานัส ญัฐพงษ์ หยั่งหลัง)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “น้ำซุบ” หมายถึง น้ำพริก เป็นน้ำสำหรับนำผักไปซุบเพื่อเพิ่มรสชาติ คนใต้จึงเรียกว่าน้ำซุบ จากเนื้อเพลง หมายถึงคนอยู่ทางนี้รู้สึกเหงาคิดถึงกับข้าว**น้ำพริก**แกงเลียงฝีมือแม่

ตัวอย่างคำว่า **พองลา** “ขนมข้าวพองและขนมลา”

“กลับบ้านเดือนสิบไปกิน**พองลา**ข้าววัดข้าวกับปู้ย่าตายาย”

(เพลงกลับบ้านเดือนสิบ ศิลปินค่ายโคนายและโจรมวลิต)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “พองลา” หมายถึง ขนมข้าวพองและขนมลา เป็นขนมที่คนใต้ทำบุญรับตายายหรือประเพณีบุญสารทเดือนจากเนื้อเพลงหมายถึง กลับบ้านเดือนสิบไปกินขนมพองและขนมลาข้าววัดข้าวกับปู้ย่าตายาย

ตัวอย่างคำว่า **น้ำหวก** “น้ำตาลเมา”

“ไก่อ้น วัวชน นกกรง ปลากัด**น้ำหวก**หอยหนัดของดีทั้งเพ”

(เพลงไสรไม่รักเด็กได้ ศิลปินมอส ขจรจารกุล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “น้ำหวก” หวกหรือตะหวก หมายถึง น้ำตาลเมา มาจากคำว่าตวกเป็นคำยืมมาจากภาษามลายู หวก เป็นสุราแช่ที่ทำจากน้ำตาลโดนดที่ไหลออกมาจากงวงตาล หรือที่เรียกกันว่าน้ำตาลสด เป็นเครื่องดื่มที่คนใต้ใช้ดื่มแทนสุราไทย จากเนื้อเพลงหมายถึง ไก่อ้น วัวชน นกกรงหัวจุก ปลากัด น้ำตาลเมาร่อยมากของดีทั้งนั้น

5.1.9 คำนามบอกอวัยวะ คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะหรือการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายของคนเรา เช่น คำว่า **หน้าโพ** “หน้าผาก” **หมอม** “กระหม่อมกลางศีรษะ” และ **หัวตอก** “ข้อศอก”

ตัวอย่างคำว่า **หน้าไฟ** “หน้าผาก”

“ให้เข้าหน้าแม่ง แยกตรง**หน้าไฟ** ให้ตั้งเม้งหัวใจนึกเลงต้องยอมรับความจริง”

(เพลงไอ้หนูเขี้ยวตัน ศิลปินอิสระ ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “**หน้าไฟ**” หมายถึง หน้าผาก ซึ่งหน้าผากมีรูปร่างเหมือนใบโพธิ์ที่มีลักษณะเป็นรูปหัวใจ เปรียบสันจมูก คล้ายก้านของใบโพธิ์

5.1.10 คำนามบอกประเพณี และวัฒนธรรม คือ คำนามที่ใช้เพื่อระบุหรือบ่งชี้เกี่ยวกับกิจกรรมหรือแนวทางการดำเนินชีวิตที่มีความหมายเฉพาะในสังคมหรือกลุ่มคนต่าง ๆ เช่น คำว่า **หนังลุง** “หนังตะลุง” **ซึกพระ** “ประเพณีลากพระ” และ**ซิงเปรต** “ประเพณีสารทเดือนสิบ”

ตัวอย่างคำว่า **หนังลุง** “หนังตะลุง”

“ที่จะพาน้องไปแล**หนังลุง**โนรา เทียวงานซึกพระสืบสานประเพณีไปขอพรไอ้ซุ่ซุ่ใจวัดเจดีย์”

(เพลงชวนน้องล่องใต้ ศิลปินเน๊ท ราเชนทร์ feat กล้าย แสตมป์)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “**หนังลุง**” หมายถึง หนังตะลุง เป็นศิลปะการแสดงประจำท้องถิ่นอย่างหนึ่งของภาคใต้ เป็นการเล่าเรื่องราวที่ผู้กร้อยเป็นนิยาย จากเนื้อเพลงหมายถึง พี่จะพาน้องไปดูหนังตะลุง มโนราห์เที่ยวงานซึกพระสืบสานประเพณีไปขอพรไอ้ซุ่ซุ่ใจวัดเจดีย์ขอให้เราสองคนได้รักกันตลอดไป

5.1.11 คำนามบอกลักษณะนาม คือ คำนามที่ใช้เพื่อระบุประเภทหรือชนิดของสิ่งของ หรือแสดงลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น ๆ โดยทั่วไปแล้วจะมีการใช้ร่วมกับคำนามอื่น เพื่อบอกปริมาณหรือลักษณะของสิ่งนั้น ๆ เช่น คำว่า **ควัก** “ผัก” กับ **เล็ด** “เม็ด”

ตัวอย่างคำว่า **ควัก** “ผัก”

“สตอรี่ที่เผลอจึก ลูกตอควักเธอเข้าใจหม้ายคนบ้านเราพอเข้าใจได้
ไม่ใช่คนกรุง”

(เพลงสตอรี่สะตอได้ ศิลปินวงลิติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ควัก” หมายถึง ผัก
จากเนื้อเพลงหมายถึง สตอรี่ที่เผลอจึก สะตอผักเธอเข้าใจหม้ายคนบ้านเราเข้าใจได้
เพราะไม่ใช่คนกรุงเทพ

ตัวอย่างคำว่า **เล็ด** “เม็ด”

“แต่แรกว่าหยับหนักน้ำสั๊กช้อยามาให้เห็นเล็ดสีส้มสีส้มทั้งเพ”

(เพลงแม่เฒ่าเหอ ศิลปินธิดาช ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “เล็ด” หมายถึง เม็ด
จากเนื้อเพลงหมายถึง แต่เมื่อวานอาการหนักน้ำสั๊กช้อยามาให้เห็นเม็ดสีส้มสีส้ม
ทั้งนั้น

5.1.12 คำนามบอกอาชีพ คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่ออาชีพหรือหน้าที่

การทำงานของบุคคล เช่น คำว่า นาย “ตำรวจ”

ตัวอย่างคำว่า **นาย** “ตำรวจ”

“มันไม่เรียนเที่ยวเกรียนเที่ยวพอได้พอเพื่อนจบเพื่อนเขาไปเป็นนาย
แล้วเสียดายที่ไม่ได้เรียน”

(เพลงทำเป็นหอย ศิลปินธิดาช ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “นาย” หมายถึง
ตำรวจ จากเนื้อเพลงหมายถึง ตอนเขาให้เรียนก็ไม่เรียนมัวแต่ทำตัวเกร เมื่อเพื่อน
คนอื่นจบเขาได้เป็นตำรวจแล้วมาเสียดายที่ไม่ได้เรียน

5.2 คำสรรพนาม คือ คำที่เราใช้เรียกแทนคำนาม อันได้แก่ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ เพื่อเป็นการเลี่ยงการใช้คำ นามเดิม ๆ ซ้ำอีก ทำให้เนื้อความมีความสละสลวยยิ่งขึ้น จากการศึกษาพบจำนวน 3 คำ คือคำว่า **หนูย** “คำที่ผู้หญิงใช้เรียกตัวเอง” **เต็น** “เธอหรือใช้เรียกบุคคลที่สองที่ค่อนข้างมีอายุ” และ **สุ** “เธอหรือใช้เรียกบุคคลที่สองทั่วไป”

ตัวอย่างคำว่า **หนูย** “คำที่ผู้หญิงใช้เรียกตัวเอง”

“ให้แม่ได้หมายหนูยเรียนให้เก่ง ไม่ใช่คนขี้ขลาด ทำได้หมายหนูย ให้พ่อแม่บายใจ”

(เพลงจดหมายของแม่ ศิลปินชัย คนสองเล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “หนูย” หมายถึง คำที่ผู้หญิงใช้เรียกแทนตัวเอง เมื่อพูดคุยกับพ่อแม่หรือผู้อาวุโสกว่า จากเนื้อเพลง หมายถึง ใบปริญญาถูกเอากลับมาให้แม่ได้ไหมลูกสาว เรียนให้เก่งไม่ใช่ขี้ขลาดโง่ทวดทำได้ไหมลูกสาวให้พ่อแม่สบายใจ

5.3 คำกริยา คือ คำที่ใช้เพื่อบ่งบอกการกระทำ สถานะ หรือเหตุการณ์ โดยทำหน้าที่เป็นหัวใจหลักของประโยค การใช้คำกริยาในประโยคช่วยให้เราสื่อสารเกี่ยวกับการกระทำหรือสถานะของบุคคลหรือสิ่งของได้อย่างชัดเจน จากการศึกษาพบจำนวน 48 คำ สามารถแบ่งชนิดคำกริยาได้เป็น 7 ชนิดคำกริยา ดังแสดงในรายละเอียดต่อไปนี้

5.3.1 คำกริยาที่ใช้กับบุคคล คือ คำกริยาที่บ่งบอกการกระทำหรือสถานะที่เกี่ยวข้องกับบุคคล โดยทั่วไปจะใช้ในประโยคที่มีประธานเป็นบุคคล มีจำนวนทั้งสิ้น 22 คำ ดังนี้

5.3.1.1 คำกริยาที่เป็นคำมูล พบจำนวน 15 คำ ดังนี้ แล “ดู” หลบ “กลับ” ปล้ำ “พยายาม” ยี “ขยี้” เบียน “ทำให้เดือดร้อน” จุก “ยัด” ปั่น “แบ่ง” ถ้า “รอคอย” หัด “ลองทำ” ทุม “โยนทิ้ง” ลัก “ขโมย” ดัน “ดันทุรัง” ควัน “พัน (ก.)” คบ “ประคบ” และ มีก “ตี”

ตัวอย่างคำว่า **ปล้ำ** “พยายาม”

“ตามแต่เพื่อนชอบเชื่อนชอบย่นวันทั้งวันมัน**ปล้ำ**แต่หาเรื่อง”

(เพลงแกงทรง คิลปินอีเดช ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทของภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ปล้ำ” หมายถึง พยายาม ในคนใต้ไม่ใช่คำหยาบที่หมายถึง ปลุกปล้ำ แต่เป็นคำที่บ่งบอกถึงความพยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง, การใช้เวลากับสิ่งสิ่งนั้นเป็นเวลานาน หรือหมกหมุ่นอยู่กับสิ่งนั้น จากเนื้อเพลงหมายถึง ตามแต่เพื่อน ชอบมีอาการมีนเมา บ้า ๆ บอ ๆ ทั้งวันพยายามสร้างแต่ปัญหา

ตัวอย่างคำว่า **เบียน** “ทำให้เดือดร้อน”

“มีหน้าที่ให้ทำพ่อแม่หาตั้งค้ปล้ำให้สุเรียน สุกะเรียน เรียนเรียนไม่ใช่เบียน เบียน เบียน อยู่อย่างนี้”

(เพลงแกงทรง คิลปินอีเดช ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “เบียน หมายถึง ทำให้เดือดร้อน มักใช้ในบริบทที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน จากเนื้อเพลงหมายถึง พ่อแม่มีหน้าที่หาเงินส่งให้ลูกเรียนเธอก็เรียนไม่ใช่ทำให้พ่อแม่เดือดร้อนอยู่แบบนี้

5.3.1.2 คำกริยาที่เป็นคำประสม พบจำนวน 7 คำ คือ คำว่า หยิบตา “ขยิบตา” สุบยา “สุบบุรี” เข้าแค “อยู่ใกล้ ๆ” นั่งทำพ่อแม่ “สนใจแต่เรื่องของคนอื่น” นั่งทำเศรษฐี “ไม่ทำงาน ไม่ทำมาหากิน” หัววิดหัวตุง “ล้มหัวคะมำ” และ แหน็บโน “ใส่ขายเสือไว้ในกางเกง”

ตัวอย่างคำว่า **นั่งทำเศรษฐี** “ไม่ทำงาน ไม่ทำมาหากิน”

“ดูเวลาบ้านนี้ก็เลยเที่ยงคืนยังไม่กับเพื่อนแค่หน้าคว้นพุง สงสัยเปล่าละยางคีนนี้**นั่งทำเศรษฐี**อยู่บนหน้า”

(เพลงแม่เฒ่าเหอ คิลปินอีเดช ทองอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทของภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “นั่งทำเศรษฐี” หมายถึง การพูดประชดใส่คนที่วัน ๆ ไม่ค่อยทำอะไร ทำตัวสบายเหมือน

เศรษฐกิจ จากเนื้อเพลงหมายถึง ดูเวลาตอนนี้ก็เลยเที่ยงคืนยังนั่งคุยโม้กับเพื่อนที่กระต๋อมควีนฟุ้ง สงสัยเปล่าแล้วย่างพาราซีนี้นั่งไม่ทำอะไรอยู่บนกระต๋อม

5.3.2 คำกริยาที่ใช้กับยานพาหนะ คือ คำกริยาที่บ่งบอกการกระทำหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้หรือการเคลื่อนที่ของยานพาหนะ คำกริยาเหล่านี้ช่วยให้การพูดหรือเขียนเกี่ยวกับยานพาหนะมีความหลากหลายและชัดเจนขึ้นตามลักษณะการเคลื่อนที่และการใช้งานของยานพาหนะแต่ละประเภท พบจำนวน 5 คำ คือคำว่า ทุก “บรรทุกของ” แฉิ่ง “เร่งเครื่องยนต์” รุน “เข็นรถ” เข “ขี่รถ” และ เหว่น “ขี่รถตระเวนเที่ยวไปทั่ว”

ตัวอย่างคำว่า แฉิ่ง “เร่งเครื่องยนต์”

“แฉิ่ง แฉิ่งให้เทือน เพื่อนได้รู้ว่าเรานะมีรถแฉิ่งแฉิ่งให้เทือนเราใส่ท่อสูตรแล้วบิดให้มันหมด”

(เพลงแฉิ่ง ศิลปินก้อย กิณี)

ความหมายตามบริบทของภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “แฉิ่ง” หมายถึง เร่งเครื่องยนต์ เป็นการขับรถมอเตอร์ไซด์ด้วยความเร็ว จากเนื้อเพลงหมายถึง เร่งรถมอเตอร์ไซด์ให้ดังสะเทือน เพื่อนได้รู้ว่าเรามีรถ เราใส่ท่อสูตรแล้วบิดรถให้มันหมด

5.3.3 คำกริยาที่ใช้กับการทำอาหาร คือ คำที่แสดงถึงการกระทำหรือกระบวนการต่าง ๆ ในการเตรียมและปรุงอาหาร ซึ่งสามารถใช้กับขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำอาหาร พบจำนวน 4 คำ คือคำว่า ต้มจุ่ม “ต้มผักหรือลวกผักไว้กินจิ้มกับน้ำพริก” ขูด “ขูดมะพร้าวไว้ใช้ทำน้ำกระทิ” คลต “กัตกินทั้งลูก” และ ลิต “ปอกเปลือกผักหรือผลไม้”

ตัวอย่างคำว่า ต้มจุ่ม “ผักสดที่นำไปลวก”

“ปلاميให้กิน และปุมิให้หาผักกูดตาหลา พอได้ต้มจุ่ม”

(เพลงชนบท ศิลปินเสื่อสองเล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ผักต้มจุ่ม” หมายถึง ผักสดที่นำไปต้มหรือลวกในน้ำร้อนสำหรับจิ้มน้ำพริก จากเนื้อเพลง หมายถึง มีปลาให้กินและมีปูให้หา ผักกูดตาหลานนำไปลวกกินกับน้ำพริก

ตัวอย่างคำว่า **ลิด** “ปอกเปลือก, ฉีกนอก”

“เหลี่ยมเหมือนลอกอลิด พวกมึงคิดว่าพี่หลงไม่รู้”

(เพลงไอ้หนูเขี้ยวตัน ศิลปินอิสระ ของอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ลิด” หมายถึง ปอกเปลือกผักหรือผลไม้ จากเนื้อเพลงหมายถึง มีเล่ห์เหลี่ยมมากเหมือนมะละกอที่ปอกเปลือกแล้ว พวกมึงคิดว่าพี่ชายไม่รู้หรืออย่างไร

5.3.4 คำกริยาที่ใช้กับการพูด คือ คำที่แสดงถึงการกระทำหรือการสื่อสารด้วยคำพูด ซึ่งสามารถใช้ในการบ่งบอกถึงลักษณะหรือวิธีการพูด รวมทั้งการแสดงออกทางคำพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ พบจำนวน 2 คำ คือคำว่า **โหม** “พูดมาก, คุยมาก, ไข่ม้อย” กับ **แหลง** “พูดคุย”

ตัวอย่างคำว่า **โหม** “คุยฟุ้ง, พูดคุย”

“ดูเวลาป่านนี้ก็เลยเที่ยงคืน ยังโหมกับเพื่อนที่หน้าคว้นฟุ้ง”

(เพลงแม่เฒ่าเหอ ศิลปินอิสระ ของอภิชาติ)

ความหมายตามบริบทของภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “โหม” หมายถึง การพูดคุย หรือการจับกลุ่มนั่งคุยกันโดยมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป จากเนื้อเพลง หมายถึง ดูเวลาตอนนี้ก็เลยเที่ยงคืน ยังนั่งคุยกับเพื่อนที่กระท่อมคว้นฟุ้ง

5.3.5 คำกริยาที่ใช้กับอาชีพ คือ คำที่แสดงถึงการกระทำหรือหน้าที่ที่บุคคลทำในอาชีพต่าง ๆ ซึ่งสามารถใช้บ่งบอกถึงการทำงานหรือกระบวนการต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพนั้น ๆ คำกริยาเหล่านี้ช่วยให้เราเข้าใจถึงลักษณะงานที่บุคคลในอาชีพนั้น ๆ ต้องทำ พบจำนวน 3 คำ คือคำว่า **แทงปาล์ม** “ทำสวนปาล์ม” **ตัดยาง** “ทำสวนยางพารา” และ **ออกเล** “ประมง”

ตัวอย่างคำว่า **แทงปาล์ม “ตัดปาล์ม”**

“แค่เด็กบ้านบ้านทำสวนยาง**แทงปาล์ม**ออกเล เป็นคนรักสัตว์ไก่อ่
วุ่นของเราทั้งเพ”

(เพลงลองรักเด็กใต้ ศิลปินเมนทอล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “แทงปาล์ม” หมายถึง ทำสวนปาล์ม คำว่า **แทงปาล์ม**เป็นขั้นตอนของการเก็บเกี่ยวผลปาล์มโดยใช้เสียมหรือมีดตัดทะลายนปาล์มเพื่อนำไปขาย จากเนื้อเพลงหมายถึง แค่เด็กธรรมดา ๆ ทำสวนยางพาราตัดปาล์มออกทะเล เป็นคนรักสัตว์ไก่อ่วุ่นของเราทั้งหมด

5.3.6 คำกริยาที่ใช้กับสัตว์ คือ คำที่แสดงถึงการกระทำหรือพฤติกรรมที่สัตว์ทำในชีวิตประจำวัน หรือการกระทำที่มนุษย์ทำเมื่อเกี่ยวข้องกับสัตว์ คำกริยานี้อาจใช้เพื่อบ่งบอกถึงพฤติกรรมของสัตว์เอง หรือการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการดูแลหรือการทำงานกับสัตว์ พบจำนวน 6 คำ คือคำว่า **ชนไก่ “ชนไก่” ห้วนก “เลี้ยงนก” เลี้ยงวัว “เลี้ยงวัวชน” ขบปลา “เลี้ยงปลากัด” อุ้มไก่**
ชน “เลี้ยงไก่อ่ชน” และ โละกั้ง “หา กุ้ง”

ตัวอย่างคำว่า **ขบปลา “กัดปลา”**

“เด็กชาย ๆ เด็กบ้าน ๆ อย่างเราไม่จู่งวัว กะเลี้ยงนกเขา **ขบปลา**
อุ้มไก่อ่ชน”

(เพลงเพลงทรงเถื่อน ศิลปินวงเพลย์)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ขบปลา” หมายถึง กัดปลา มาจากคำว่า ขบ ที่แปลว่า กัด การขบปลาเป็นการละเล่นยามว่างของเด็กภาคใต้ โดยการนำปลากัดตัวผู้สองตัวมาแข่งกัน จากเนื้อเพลงหมายถึง ธรรมดาของเด็กผู้ชายอย่างเรา ไม่จู่งวัวก็เลี้ยงนกเขา กัดปลา อุ้มไก่อ่ชน

5.3.7 คำกริยาที่ใช้แสดงความรู้สึก คือ คำที่บ่งบอกถึงอารมณ์หรือความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคล เช่น ความสุข ความเศร้า ความโกรธ ความกลัว หรือความรัก คำเหล่านี้ช่วยให้การสื่อสารเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก

มีความชัดเจนมากขึ้น พบจำนวน 6 คำ **เอื้อม** “เอื้อมระอา” **จี** “เจ็บใจ” **หยับหนัก** “น่ากังวล” **หวางอก** “สบายใจ” **เสียหมา** “เสียหน้า” และ **ตัดหัว** “หลุด ขาด”

ตัวอย่างคำว่า **ตัดหัว** “ลักษณะอาการที่หลุด ขาด”

“ใจเหมือนอีขาดเหมือนใครเอาดาบมา**ตัดหัว**อยู่ยูน้าตาก็ไหลริน
อยากแทรกแผ่นดินเอาหน้าหลบหนี”

(เพลงฝางของ ศิลปินวงกลม)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ตัดหัว” หมายถึง ลักษณะอาการที่หลุด,ขาด มาจากคำว่า ตัด (ฟันให้ขาด) กับวิน (ขาด, ลู่ออก) เป็นคำที่คนได้ใช้แสดงลักษณะการตัดขาด ตัดสัมพันธ์ หรืออาการใจหายเหมือนโดนพรากสิ่งของสำคัญไปแบบไม่ทันตั้งตัว จากเนื้อเพลง หัวใจเหมือนจะขาดเหมือนใครเอาดาบมาตัดขาดอยู่ ๆ น้าตาก็ไหลรินอยากแทรกแผ่นดินเอาหน้าหลบหนี

5.4 คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ขยายความหรือบอกลักษณะของคำกริยา, คำนาม, คำคุณศัพท์ หรือคำวิเศษณ์อื่น ๆ เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำ ลักษณะ หรือสถานะต่าง ๆ คำวิเศษณ์มีความหลากหลายในการใช้เพื่อขยายหรือบอกคุณสมบัติของสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้ประโยคหรือข้อความมีความชัดเจนและมีความหมายมากขึ้น ทั้งยังช่วยเพิ่มรายละเอียดให้การสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น พบจำนวน 65 คำ สามารถแบ่งชนิดคำวิเศษณ์ได้เป็น 6 ชนิดคำ ดังแสดงในรายละเอียดต่อไปนี้

5.4.1 คำวิเศษณ์บอกลักษณะของบุคคล คือ คำที่ใช้บอกวิธีการ หรืออาการของการกระทำว่าเกิดขึ้นอย่างไร โดยมักจะขยายคำกริยาหรือการกระทำ เพื่อให้เห็นลักษณะเฉพาะของการกระทำในขณะนั้น คำวิเศษณ์บอกลักษณะสภาพบุคคล พบจำนวน 39 คำ คือคำว่า **เสดสา** “น่าสงสาร” **สกมก** “สกปรก” **เซอร์** ๆ “คนที่แต่งตัวหรือพฤติกรรมแปลกหรือนอกกระแส” **บ้าน** ๆ “มีความเป็นชนบท” **ทรงเถื่อน** “คนที่แต่งตัวหรือพฤติกรรมคล้ายกับคนร้าย คนป่า หรือคนที่ไม่ได้รับการศึกษา” **พังค์** “คนที่แต่งตัวแบบเวอร์ เจาะร่างกาย

สักตามคิ้ว และเล่นดนตรีแนวเพลงร็อก” รุ่งรัง “ยุ่งหรือมีภาระเยอะ” หมกลิ้ม “ดำ” หน้าเตฟ “หน้าตอหน้าเล็กผอมคล้ายคนติดยา” เชือน “หลง ๆ ลืม ๆ” ยัน “เมา” อ้อร้อ “มักแต่งตัวโป๊ และมีพฤติกรรมยั่วผู้ชาย” ชาย ๆ “มีความเป็นสุภาพบุรุษ นักร้อง” ขี้เก๊ก “วางท่า เก๊กท่า” ผี ๆ “ไม่ดี” ควัน ๆ “ไม่เหมาะสม” แช็ก “วางท่า เก๊กท่า” ตัวนุ้ย “เล็ก ๆ” หัวหอม “ฉลาดแกมโกง” งามขำ “สวยงาม” ไม่ลอกอ “ไม่โกหกและจริงใจ” บ้ายอ “หลงคำย่อ” บัดสี “อาย” เปียน “มักเอาเปรียบคนอื่น” เถ้า “ใหญ่โต” กางทรง “เกร” หม้ายความ “ไม่ได้เรื่องได้ราว” สด “กล้า ไม่กลัวใคร” สดุดยอทางพร้าว “เก่งมาก” หรอย “อวดเก่ง” ไม่สาไหร “ไม่มีอะไรน่ากลัว” หลก “ตลก” ดัน “ดู” ยาไล่ “ผอม” หม้ายไหร “ไม่น่ากลัว คนธรรมดา” ทำถ้าว “มักยุ่งเรื่องชาวบ้าน” และ ลาต้า “ซัดใจ”

ตัวอย่างคำว่า ไม่ลอกอ “ไม่โกหกและจริงใจ”

“ถึงตัวจะดำแต่หัวใจที่ไม่ลอกอบ่าไม่หัวหอมบ่าไม่อ้อร้อเชื่อได้น้องเหอ”

(ขอบข่ายกับว่าคนนี่ ศิลปินหมวด จิรภัทร feat นิล แหมมะริน)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “ไม่ลอกอ” หมายถึง ไม่โกหก คำว่าลอกอหรือมะลอกอมีลักษณะปลายแหลม จึงนำมาใช้เปรียบเทียบกับคนที่มีเล่ห์กลที่เฉียบแหลม ชอบโกหก จากเนื้อเพลงหมายถึง ถึงตัวจะดำแต่หัวใจไม่เคยโกหก พี่ไม่ฉลาดเกมส์โกงน้องเชื่อได้ ไม่ใช่แกล้งพูดอย่างนั้นอย่างนี้หน้าตาไม่ดีพี่ไม่หลงตัวเอง รักจริงให้แม่ไปขอ พ่อคิดค่าสินสอดเท่าไร ชอบไหมกับพี่คนนี้

5.4.2 คำวิเศษณ์ขยายคำกริยา คือ คำที่ใช้ขยายหรือบอกลักษณะ

การกระทำของคำกริยาในประโยค เพื่อแสดงถึงวิธีการหรืออาการของการกระทำนั้น ๆ ว่าทำอย่างไร พบจำนวน 11 คำ คือคำว่า ออกรส “พูดคุยอย่างสนุกสนาน” ซับปิด “ทำอะไรถนัดอย่างยิ่ง” หยับหนัก “ทำอะไรก็แยะไปหมด” เพ็ง “ดีเสียงดัง” เทือน “ทำเสียงดัง” ฉาว “พูดเสียงดัง” คล่อง “พูดหรือทำอะไรที่ถนัด

อย่างมาก” **พ่นนุ่นพ่นนี้** “ทำที่ท่าปฏิเสธ” แค่ ๆ “อยู่ใกล้ ๆ กัน” **ชี้หก** “พูดโกหก” และ **เบลอ** “ทำอะไรไม่ดี”

ตัวอย่างคำว่า **ซบปิด** “ทำอะไรถนัดอย่างยิ่ง”

“ถ้าพี่ชอบแบบบ้าน ๆ บอกเลยว่าผ่านแหละน้องคนนี้ **ซบปิด** แหะ
กับแม่ศรีปลายจวักนี้พี่เหอบาย ๆ”

(เพลงรักแลลึกทิด ศิลปินน้องนุ้ยจ๋า)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ซบปิด” หมายถึง ถนัดอย่างยิ่ง เป็นการบอกถึงลักษณะความถนัดของบุคคลในเรื่องต่าง ๆ จากเนื้อเพลงหมายถึง ถ้าหากพี่ชอบแบบสบาย ๆ น้องคนนี้ใช้ได้เลย เรื่องทำอาหารน้องมีความถนัดเป็นอย่างยิ่ง

5.4.3 คำวิเศษณ์ขยายคำนาม คือ คำที่ใช้ขยายหรือบอกลักษณะของคำนามเพื่อให้คำนามนั้นมีความชัดเจนมากขึ้นหรือมีรายละเอียดมากขึ้น คำวิเศษณ์ที่ขยายคำนามมักจะใช้ในการบอกถึงคุณสมบัติหรือสถานะของคำนามนั้น ๆ พบจำนวน 2 คำ คือคำว่า **ปากเปรตเปรต** “ปากไม่ดี” กับ **ร้าย ๆ** “เก่า ๆ”

ตัวอย่างคำว่า **ปากเปรตเปรต** “ปากไม่ดี”

“ปากดีดีก็คงไม่แตกนี้ปากเปรตเปรตก็คงจะแหก”

(เพลงแฉ่ง ศิลปินก้อย กิรินทร์)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ปากเปรตเปรต” หมายถึง ปากไม่ดี ซึ่งเปรตถือว่าเป็นผีไม่ดี คนใดจึงใช้เป็นคำตำหนิบุคคลที่พูดแต่สิ่งไม่ดี จากเนื้อเพลงหมายถึง ทำไมพี่ชายถึงไม่อยู่ให้สบาย มายุ่งเรื่องของคนอื่นก็คงไม่ตาย ถ้าพูดดี ๆ ปากก็คงไม่แตกแต่เพราะพูดไม่ดีปากเลยแตก

5.4.4 คำวิเศษณ์บอกปริมาณ และจำนวน คือ คำที่ใช้ขยายหรือบอกลักษณะของปริมาณหรือจำนวนของสิ่งต่าง ๆ เช่น มาก, น้อย, ทุก, บาง, หนึ่ง, สอง ฯลฯ เพื่อช่วยให้เข้าใจว่ามีสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด หรือจำนวนของสิ่งนั้นมีเท่าไร พบจำนวน 7 คำ คือคำว่า **ทั้งเพ** “ทั้งหมด” **หนัด** “มาก” **เหม็ด** “มาก” **จังเสีย** “มาก” **จังฮู้** “มาก” **ลึกทิด** “เล็กน้อย” และ **อย่างแรง** “อย่างมาก”

ตัวอย่างคำว่า **หนัก** “มาก”

“ไก่อ้น วัวชน นกกรง ปลากัด น้ำหาวกรอ**ยหนัก** ของดีทั้งเพ”

(เพลงไซร้ไม้รักเด็กได้ ศิลปินมอส ขจรจารุกุล)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “หนัก” หมายถึง มาก เป็นคำที่คนใต้ใช้ต่อท้ายประโยคและคำที่ต้องการบอกว่ามีมาก จากเนื้อเพลง หมายถึง ไก่อ้น วัวชน นกกรงหัวจุก ปลากัด น้ำหาวกรอ**ย**มาก ของดีทั้งหมด

5.4.5 คำวิเศษณ์บอกความเป็นคำถาม คือ คำที่ใช้ในประโยค

คำถามเพื่อแสดงคำถามเกี่ยวกับเวลา, สถานที่, วิธีการ, สาเหตุ หรือจำนวน ซึ่งจะช่วยให้คำถามมีความชัดเจนและตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการถามอย่างเฉพาะเจาะจง พบจำนวน 5 คำ คือคำว่า **ไไ** “อะไร” **ม้ง** “ทำไม” **บั้งหรือไม** “เมื่อไหร่” **ไซ** “ทำไม” และ **พริ** “อย่างไร”

ตัวอย่างคำว่า **ตอไ** “เมื่อไหร่”

“พี่พร้อมไปไหว้พ่อตาแม่ยายตกลงปลงใจเป็นแฟน**ตอไ**พี่ไปขอ”

(เพลงขอจับได้หม้าย ศิลปินโซลีย์)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ตอไ” หมายถึง เมื่อไหร่ มาจากคำว่า ตอ หมายถึง ยึดให้ยาวออกไป เป็นคำที่คนใต้ใช้มักปรากฏในประโยคคำถามสถานการณ์ที่ต้องการถามถึงระยะเวลา หรือถามช่วงเวลานั้น ๆ จากเนื้อเพลงหมายถึง พี่พร้อมไปไหว้พ่อตาแม่ยาย ตกลงปลงใจเป็นแฟน**เมื่อไหร่**พี่จะไปขอเลย

5.4.6 คำวิเศษณ์บอกคำเชื่อมประโยค คือ คำที่ใช้เชื่อมประโยค

หรือความคิดระหว่างประโยคหนึ่งกับอีกประโยคหนึ่ง เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ ในประโยค เช่น การเชื่อมเหตุผล, ผลลัพธ์, การเปรียบเทียบ, การขัดแย้ง หรือการสรุป คำวิเศษณ์ที่เชื่อมประโยคเหล่านี้ จะทำหน้าที่เสมือนคำเชื่อมระหว่างประโยค ช่วยให้เนื้อหามีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายขึ้น พบจำนวน 2 คำ คือคำว่า **อิ** “จะ, กำลังจะทำ” กับ **กะ** “ก็”

ตัวอย่างคำว่า อี “จะ, กำลังจะทำ”

“เรอบอกว่าเซยเอาหนัด แหลงกลางอีหัดกะทองแดง”

(เพลงสตอร์สะตอใต้ ศิลปินวงลิตี)

ความหมายตามบริบทในภาษาไทยถิ่นใต้ “อี” หมายถึง จะ, กำลังจะทำ เป็นคำที่มีจะปรากฏในประโยคที่มีการเชื่อมบอกสาเหตุที่จะนำไปสู่ผล อาจจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิด จากเนื้อเพลงหมายถึง เรอบอกว่าล้าสมัยมาก อยากพูดภาษากลางแม้จะฝึกเท่าไรก็ยังพูดภาษาทองแดง

6. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 ได้วิเคราะห์คำจำนวนทั้งหมด 177 คำ แบ่งได้เป็น 4 ชนิดคำ ได้แก่ คำวิเศษณ์ ปรากฏการใช้มากที่สุด พบจำนวน 65 คำ รองลงมาคำนาม พบจำนวน 62 คำ คำกริยา พบจำนวน 48 คำ และคำสรรพนาม ใช้น้อยที่สุด พบเพียงจำนวน 3 คำ ผู้วิจัยนำมาแสดงผลการศึกษาในเชิงปริมาณดังตารางแผนภูมิต่อไปนี้

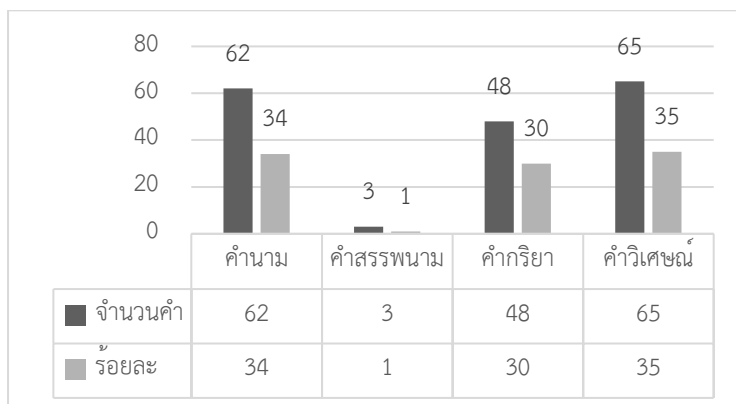

Figure 1 แผนภูมิแสดงปริมาณการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566

จากตารางแสดงปริมาณการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 เห็นได้ว่า จะปรากฏเป็นคำวิเศษณ์กับคำนามในปริมาณใกล้เคียงกัน คือพบคำวิเศษณ์ 65 คำ คิดเป็นร้อยละ 35 คำนามพบจำนวน 62 คำ คิดเป็นร้อยละ 34 โดยคำกริยาพบในจำนวน 48 คิดเป็นร้อยละ 30 แต่ที่พบน้อยที่สุดคือคำสรรพนามพบจำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 1 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทในรายละเอียดย่อยจะพบว่า คำวิเศษณ์บอกลักษณะของบุคคลจะพบมากที่สุดจำนวน 37 คำ เช่นคำว่า **ดัน “ดู” บ้ายอ “หลงท้ายอ” ควั่น ๆ “ไม่เหมาะสม”** เป็นต้น ส่วนคำนามที่พบมากที่สุด คือ คำนามบอกสิ่งของเครื่องใช้พบจำนวน 14 คำ ซึ่งเป็นสิ่งของเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายของคนใต้ เช่นคำว่า **ผ้าซุบ “ผ้าขาวม้า” เกยยืนสี้ล้วย “กางเกง ยืนสี้ล้วย” เกงเล “กางเกงขาวเล”** เป็นต้น ส่วนคำกริยาที่พบมากที่สุด คือ คำที่เป็นคำมูลซึ่งพบทั้งหมด 18 คำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำเฉพาะของภาษาไทยถิ่นใต้ เช่นคำว่า **แล “ดู” หลบ “กลับ” ปล้า “พยายาม”** เป็นต้น ส่วนคำสรรพนามพบน้อยที่สุดพบเพียง 3 คำ ได้แก่คำว่า **หญ่ย “คำที่ผู้หญิงใช้เรียกตัวเอง” เติ้น “เธอหรือคุณ ใช้เรียกบุคคลที่สองเอกพจน์” และ สู้ “เธอหรือคุณ ใช้เรียกบุคคลที่สองที่เป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์ก็ได้”**

7. การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พบในเพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 มีประเด็นสำหรับการอภิปรายผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

7.1 เพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ.2566 พบการใช้คำวิเศษณ์มากที่สุดจำนวน 65 คำ โดยคำวิเศษณ์บอกลักษณะของบุคคล ที่พบจำนวนมากถึง 38 คำ เช่น คำว่า **เสดสา “น่าสงสาร” บ้าน ๆ “มีความเป็นชนบท” ทรงเถื่อน “คนที่ แต่งตัวหรือพฤติกรรมคล้ายกับคนร้าย คนป่า หรือคนที่ไม่ได้รับการศึกษา” รุงรัง “ยุ่งหรือมีภาระเยอะ” หมกลิ้ม “ดำ” เซือน “หลง ๆ ลืม ๆ” ยั่น “เมา” อ้อร้อ “ผู้หญิงที่มักแต่งตัวโป๊ และมีพฤติกรรมยั่วผู้ชาย” ผลการวิจัยพบคำวิเศษณ์บอก**

ลักษณะของบุคคลมากที่สุด เนื่องจากคำวิเศษณ์สามารถบรรยายลักษณะของความเป็นคนได้และถูกใช้แสดงมโนทัศน์ของผู้พูด ซึ่งจากตัวอย่างจะเห็นมุมมองของคนใต้ที่มองว่า คนไม่เจริญคือคนที่ไม่ได้อยู่ในเมือง โดยสะท้อนผ่านภาษาคำว่า “บ้าน ๆ” หรือ คนที่ไม่มีการยอมรับคือคนไม่ปฏิบัติตามจารีตปฏิบัติ สะท้อนผ่านคำว่า “ทรงเถื่อน” การใช้คำศัพท์ในเพลงได้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ในบทเพลงของค่ายพาราฮัทที่ว่า การใช้คำศัพท์แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ ทั้งชาติพันธุ์ ประเพณี ศาสนา และการประกอบอาชีพ แสดงให้เห็นการอยู่ร่วมกันของคนป่า คนเล คนเมือง และคนชนบท (Daengseala et al, 2020)

ประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องการใช้คำศัพท์อีกประเด็นหนึ่งคือ พบว่ามีการใช้คำนาม เป็นลำดับรองลงมา โดยเฉพาะกลุ่มคำนามที่ใช้เรียกสิ่งของเครื่องใช้ พบใกล้เคียงกับคำวิเศษณ์ที่จำนวน 62 คำ ซึ่งการพบคำนามเป็นลำดับรองลงมาอาจเป็นเพราะภาษาไทยถิ่นใต้มีคำที่ใช้เรียกสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่แตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐานอยู่มากและคำศัพท์เหล่านั้นก็วิถีชีวิตและภูมิปัญญาของความเป็นคนใต้ ดังนั้นเพลงใต้จึงมักจะหยิบยกเอาคำศัพท์ที่เป็นคำนาม ซึ่งเป็นคำศัพท์เชิงรูปธรรมที่ใช้อยู่ในวิถีชีวิตของคนใต้มาประพันธ์เป็นบทเพลง เพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น เช่น เกงเล “กางเกงขาวเล” กางเกงบักอี “กางเกงยีนส์สวยรุ่นบักอี” บรรยายให้เห็นเครื่องแต่งกายของวัยรุ่นคนใต้ หรือ เด็กเลี้ยงวัว “คนที่เลี้ยงวัวชน” แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของวัยรุ่นเด็กใต้ที่สัมพันธ์กับการเลี้ยงวัวชน และวัวชนก็เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของการพิสูจน์สถานะทางสังคมและสถานะความเป็นเพศชาย

ยิ่งไปกว่านั้น ผลการศึกษาในกลุ่มคำนามสามารถแบ่งย่อยได้เป็น 12 ประเภทด้วยกัน (คำนามบอกวัน คำนามบอกเวลา คำนามบอกสถานที่ คำนามบอกพืช คำนามบอกเครือญาติ คำนามบอกเกี่ยวกับบุคคล และคำนามบอกคำนำหน้าบุคคล คำนามบอกสิ่งของเครื่องใช้ คำนามบอกชื่ออาหาร คำนามบอกอวัยวะ คำนามบอกประเพณี และวัฒนธรรม คำนามบอกลักษณะนาม และคำนาม

บอกอาชีพ) โดยคำนามแต่ละประเภทได้จำแนกตามกลุ่มความหมาย ที่ยิ่งตอกย้ำให้เห็นถึงวิถีชีวิตของความเป็นคนใต้ให้ชัดเจนมากขึ้น ดังเช่นคำนามบอกชื่ออาหารในคำว่า แกงน้ำเคย “แกงไตปลา” พองลา “ขนมข้าวพองและขนมลา” น้ำหาวก “น้ำตาลเมา” คำนามนำหน้าบุคคล คำว่า พี่หลวง “พี่ชาย” พี่บัว “พี่ชาย” โหมเรา “พวกเรา” และ โหมเด็ก “แฟน” ที่น่าสนใจคือคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ โดยเฉพาะคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาหาร เช่น แกงส้ม แกงน้ำเคย น้ำซุบ เป็นต้น ที่ต้องการนำเสนอเสน่ห์และความเป็นเอกลักษณ์ของถิ่นใต้ จึงมักหยิบยกอาหารขึ้นชื่อของแต่ละพื้นที่มาประพันธ์ในบทเพลง เช่น “จะชวนน้องสาวไปกินหอยใหญ่ เมืองกาญดิษฐ์” และ “แล้วแว๊บมากินไข่เค็มแดงแดงเมืองไชยา” จากเพลงวิถีเด็กใต้ ศิลปินธีเดช ทองอภิชาติ เป็นต้น แต่สิ่งเหล่านี้ปรากฏผ่านบทเพลงเพียงผิวเผินเท่านั้นเพราะเพลงได้มุ่งเน้นให้มีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยถ่ายทอดเรื่องราวหรือประสบการณ์ผ่านการประพันธ์ของศิลปินที่เป็นคนถิ่นใต้เอง แต่ทำให้เห็นวัฒนธรรมการกินของคนถิ่นใต้ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการรสชาติอาหารที่มีรสชาติโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งโดยทั่วไปจะมี 3 รส คือ เปรี้ยว เค็ม และเผ็ด ภาคใต้มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ธรรมชาติและอยู่ติดกับชายฝั่งทะเล อาหารหลักในการดำรงชีวิตของคนถิ่นใต้จึงหาได้จากธรรมชาติ ทั้งเนื้อสัตว์และผักชนิดต่าง ๆ ภาพสะท้อนสังคมนั้นถูกถ่ายทอดเป็นมุมมองต่าง ๆ ให้ผู้ฟังเพลงได้รับรู้เรื่องราวของคนใต้

7.2 ผู้วิจัยสังเกตว่า การใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สามารถจำแนกภาษาไทยถิ่นใต้เฉพาะถิ่นย่อยได้อีกด้วย เช่น คำศัพท์ แม่เฒ่า “ยาย” กับ พ่อเฒ่า “ตา” ส่วนใหญ่มักจะใช้ในภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา กับภาษาไทยถิ่นใต้ นครศรีธรรมราช หรือคำว่า ไหยวเครง “เดี๋ยวนี้” คำนี้ส่วนใหญ่มักจะใช้พูดในเขตภาคใต้ตอนบน เช่น สุราษฎร์ธานี ชุมพร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงแค่ว่าคำศัพท์คำศัพท์ที่ยังสะท้อนสัญลักษณ์ทางเสียงของภาษาไทยถิ่นย่อยได้เช่นกัน เช่นคำว่า คือ คำว่า ควัก “ผัก” แสดงถึงระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้บริเวณภาคใต้ตอนล่าง (บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สงขลา กระบี่บางส่วน และสตูล

บางส่วน ใช้เสียงพยัญชนะต้น /khw-/ เป็นเสียงปฏิภาคกับเสียงพยัญชนะต้น /f-/ (Nooteed, 2011) และคำว่า เล็ด “เมลิ็ด” ที่สะท้อนสัทลักษณะของภาษาไทยถิ่นใต้ตอนบน ส่วนใหญ่ในจังหวัดชุมพร ระนอง และสุราษฎร์ธานี ตามการแบ่งกลุ่มภาษาไทยถิ่นใต้ของ (Diller, 1976) ภาษาถิ่นกลุ่มนี้จะใช้เสียงพยัญชนะต้น /l-/ และเป็นเสียงปฏิภาคกับพยัญชนะต้น /m-/ ในชุดคำที่เป็นเสียงควบกล้ำ /ml-/ ในภาษาไทยดั้งเดิม (Proto-Tai) (Nooteed, 2020)

ผู้วิจัยจึงมองว่า การศึกษาการใช้คำศัพท์ในเพลงได้สามารถสะท้อนการใช้ภาษาในหลายมิติไม่เพียงแค่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้สึกในเพลงไปยังผู้ฟัง แต่ยังสอดแทรกความภูมิใจในการนำเสนออัตลักษณ์ โดยคำภาษาถิ่นที่ถูกคัดสรรมาร้อยเรียงผ่านบทเพลงเปรียบเสมือนภาพแทนของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นเอง และการที่เพลงดังกล่าวได้รับการตอบรับอย่างดีจนกลายเป็นเพลงในกระแส อาจจะเป็นผลมาจากการรับรู้ในวัฒนธรรมและสัมผัสได้ถึงวิถีของการเป็นพวกพ้องเดียวกัน

งานวิจัยนี้จึงน่าจะแสดงให้เห็นถึงแนวทางของการแต่งเพลงและการใช้ภาษาในเพลงได้ให้กระจ่างขึ้นในประเด็นที่ว่า เพลงใต้ที่เป็นกระแสในปี พ.ศ. 2566 มุ่งเน้นการเลือกใช้คำเพื่อนำเสนออัตลักษณ์ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของความเป็นตัวตนคนใต้ มากกว่าการนำเสนอความรู้สึกโดยคำศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน และผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์สำหรับแนวทางการสร้างสรรค์เพลงที่ใช้ภาษาไทยถิ่นในอนาคตได้

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ควรศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ในสื่อสมัยใหม่แต่ละประเภท ซึ่งสื่อแต่ละประเภทสามารถกระจายคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ได้ในลักษณะใด รวมไปถึงการศึกษาอัตลักษณ์ภาษาถิ่นผ่านภาษาในสื่อ

8.2 ควรศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่สัมพันธ์กับการศึกษาเชิงสังคม การศึกษาความหมายของคำศัพท์เชิงวัฒนธรรม หรือตามแนวทางภาษาศาสตร์ สังคม

References

- Chuthap, W. (2023). A Composition of Chuan Nong Long Tai Song From Local Identity to Enhanced Soft Power. *Journal of Social Sciences and Humanities Research in Asia*, 29(2), 97–106. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/psujssh/article/view/263709> (in Thai)
- Daengseala, C., Kwannimit, D., Sencharoen, L., Pumma, S., and Khumkiam, A. (2020). Southern Thai Dialects: A case study of the use of words, meanings, and socio-cultural contexts that appear in the songs of Parahut camp. *Proceedings of the 2nd National Academic Conference: Social Service*. Walailak University, Nakhon Si Thammarat Province. <https://wjst.wu.ac.th/index.php/wuresearch/article/view/6643>. (in Thai)
- Diller, A. (1976). *Toward a model of Southern Thai diglossic speech variation*. [Doctoral Dissertation, Cornell University]
- Nooteed, J. (2011). *The Classification of Southern Thai Dialects by High Vowels, Initial and Final Consonants*. [Master's thesis, Mahidol University] (in Thai)
- Nooteed, J. (2020). *Dialect Geography of Lexemes with Initial Consonant Clusters /mr/ and /ml/ in Southern Thai*. [Doctoral Dissertation, Kasetsart University] (in Thai)

- Jinlert, N. (2016). Classification of words in Thai grammar textbooks: A variety of ways of thinking. *Literature*, 6, 189-216 <https://doi.org/10.14456/vannavidas.2006.7> (in Thai)
- Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Southern Region Development of Collaboration Foundation and Institute for Southern Thai Studies. (2008). *Southern dialect dictionary B.E. 2550*. My Media Company Limited. (in Thai)
- Khemakhunasai, P., & Thammachoto, J. (2024). Southern Thai Dialect Words in Southern Regional Literature. *Parichart Journal*, 37(1), 190–205. <https://doi.org/10.55164/pactj.v37i1.269279> (in Thai)
- Thongchuay, C. (1993). *Language and Southern Culture*. O.S. Printing House. (in Thai)
- Upakitsinlapasan, Phraya. (1981). *Lak phasa thai (Akkharawithi, Wachiwiphak Wakyasamban, Chanthalak) [Principles of Thai Language]*. Thai Watthana Phanit. Bangkok: Thaiwatthanaphanit. (in Thai)
- Royal Institute. *Royal Institute Dictionary B.E. 2554*. <https://dictionary.orst.go.th/> (in Thai)